

Warszawa, 8 lutego 2023 r.

PORADNIK LEROY MERLIN „ZIELONE ŚCIANY”

Z ogrodów Semiramidy do M4

Kolor zielony jest niemal nieodłącznie kojarzony ze światem przyrody oraz naturą. Liczne badania dowodzą, że zieleń w pozytywny sposób oddziałuje na zdrowie psychiczne człowieka – redukując poziom stresu i wpływając kojąco na jego zmysły. Przebywanie w towarzystwie roślin i ich pielęgnacja mają same zalety. Warto więc „zagrać w zielone” i ozdobić ściany swoich mieszkań przy pomocy różnorodnych roślin.

Czym jest „zielona ściana”?

Zielona ściana to potoczne określenie metody uprawy roślin, a jej początków można dopatrywać się w wiszących ogrodach Babilonu. Metoda ta polega na uprawie roślin w sposób wertykalny przy pomocy specjalnych konstrukcji. Jest rozwiązaniem powszechnie stosowanym w przestrzeniach biurowych oraz handlowych. Coraz śmielej też, ze względu na dostępność gotowych i łatwych do montażu konstrukcji do uprawy roślin, wkracza do przestrzeni domowych. Jednakże, nie jest to sposób uprawy zarezerwowany jedynie do wnętrza. Specjalne elementy oraz różne typy planowania umożliwiają także zazielenianie fasad budynków.

5 powodów, dla których warto stawiać zielone ściany

1. Pozytywny wpływ roślin na zdrowie i samopoczucie człowieka

Rośliny produkują tlen, a transpirowana przez nie para wodna istotnie podwyższa wilgotność powietrza. Na jego jakość wpływa również czynny udział roślin w neutralizowaniu i oczyszczaniu go ze szkodliwych związków lotnych zawartych m.in. w farbach, lakierach czy stosowanych na co dzień środkach czystości. Rośliny tworzą sprzyjający mikroklimat, w którym przebywanie wpływa stymulująco na zmysły – pobudzając kreatywność, ale również kojąco na zmęczenie umysłowe.

2. Ekonomiczne zagospodarowanie przestrzeni

Idealne rozwiązanie do małych przestrzeni, które pozwala zrealizować nawet tak ekscentryczne marzenia jak uprawa roślin typowych dla lasu tropikalnego we własnym domu. Często to też jedyne wyjście, gdy przestrzeni zaczyna po prostu brakować. Obecnie technologie uprawy wiszących ogrodów, a także dostępność przeróżnych gatunków oraz odmian roślin pozwalają na stworzenie wymarzonej dekoracji roślinnej nawet na bardzo ograniczonej powierzchni.

3. Możliwość tworzenia niebanalnych kompozycji

Asortyment dostępnych na rynku gatunków i odmian roślin, które można wykorzystać do stworzenia wiszącego na ścianie ogrodu jest obecnie tak bogaty, że ograniczeniem jest jedynie wyobraźnia. Niezależnie czy będzie to sezonowa zielona ściana na balkonie lub obraz z mchu w recepcji biura, to z pewnością każdy znajdzie rozwiązanie dla siebie. Odpowiednio zaprojektowana konstrukcja, dobrane materiały, skład gatunkowy roślin i przeprowadzana pielęgnacja, pozwolą na stworzenie aranżacji, która może konkurować z niejednym dziełem sztuki.

4. Zielona ściana nie musi być droga

Koszt zależy od wielu czynników, ale przede wszystkim od: powierzchni oraz systemu uprawy (tradycyjny w podłożu organicznym czy hydroponiczny z systemem nawadniania). Nic nie stoi na przeszkodzie, aby samemu skonstruować wiszący ogród. Można też kupić pojedyncze elementy do samodzielnego zaprojektowania i skonstruowania zielonej ściany, jak i gotowe konstrukcje. Dobrym przykładem gotowego rozwiązania może być model **Cascade Wall**, który idealnie sprawdzi się zarówno na zewnątrz, jak i wewnątrz budynku. Zakupiony moduł wystarczy powiesić na ścianie oraz umieścić w nim rośliny. Konstrukcję tę można wykorzystać zarówno do stworzenia aromatycznego zakątka zielonego z rozmarynem, bazylią i oregano w tętniącej życiem kuchni, jak i z miętą i lawendą na zacisznym balkonie.

5. Korzyści techniczne

Zielone ściany przyczyniają się do obniżania poziomu hałasu wewnątrz budynków, ponieważ sukcesywnie pochłaniają oraz odbijają część fal dźwiękowych.

1. *Asplenium Osaka* wys. 35-40 cm 29,99 zł 2. *Guzmania Hope* wys. 43 cm 56,99 zł 3. *Smużyna Turtle* wys. 25 cm 19,99 zł.

Rodzaje zielonych ścian i ich budowa

Pod określeniem **zielone ściany**, kryją się różne rodzaje uprawy roślin. Jedne będą przeznaczone do powierzchni pionowych na zewnątrz budynków jako **zielone fasady**; inne będą stosowane zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz, jako **żywe ściany (wertykalne ogrody)**. Chociaż ich sposób uprawy jest różny, to cel jest ten sam - wzbogacenie otoczenia człowieka w roślinność.

Ogród wertykalny to sztucznie zaaranżowany system uprawy roślin, na który składają się następujące elementy: mocowana do ściany **konstrukcja nośna**, **panel roślinny** (elementy, w których umieszczane są rośliny – mogą być w formie różnego rodzaju kieszonek, wbudowanych lub wymiennych doniczek itp.), w zależności od systemu uprawy – np. **podłoże organiczne** lub **system hydroponiczny** i dodatkowo zainstalowany **system nawadniający**. W zależności od tego w jakiej przestrzeni zielona ściana ma być utworzona i jakich ma być rozmiarów, to system jej uprawy będzie prostszy, bądź bardziej wymagający zarówno w realizacji jak i dalszej pielęgnacji. Ciekawym rozwiązaniem, które polega na dosłownym postawieniu ściany jest **mobilna zielona ściana**. Konstrukcja takiej ściany obejmuje stelaż, który może być osadzony na kółkach i panel z wymiennymi doniczkami. Cała konstrukcja powinna być łatwa w przemieszczaniu oraz demontażu i może stanowić atrakcyjne rozwiązanie w przestrzeni biurowej, handlowej i domowej.

Na potrzeby niewielkich aranżacji w mieszkaniach doskonale sprawdzą się proste projekty, które można wykonać samemu zaopatrując się w produkty dostępne w sklepach budowlanych. Przykładem może być ogród wertykalny, którego konstrukcję nośną będzie stanowić siatka, ale dobrze sprawdzi się także stelaż wykonany z drewnianych desek. Należy przymocować go do ściany (mogą być potrzebne dodatkowe wsporniki), a do konstrukcji przytwierdzić pojemniki – doniczki na rośliny. Tak przygotowana konstrukcja doskonale sprawdzi się w przypadku ogródka zielonego w kuchni czy ogrodu sezonowego na balkonie. Rośliny należy umieścić w odpowiednio dobranym podłożu. W przypadku ziół i warzyw powinna to być mieszanka organiczna: torfowo – kokosowa. I tak naprawdę realizacja projektu zielonej ściany jest zakończona. W sklepach Leroy

Merlin są dostępne gotowe, łatwe w montażu i niedrogie, konstrukcje, które stanowią ciekawe rozwiązanie dla wszystkich pasjonatów wiszących ogrodów.

Ogród wertykalny Cascade Wall, 12 szt. 76x57 cm 139 zł/kpl.

W przypadku kompozycji składających się z wielu roślin oraz pokrywających znaczną powierzchnię warto zainwestować w **system nawadniający**. System ten, w sposób automatyczny – w zależności od warunków otoczenia i zapotrzebowania roślin, pozwala na precyzyjne doprowadzanie do nich wody poprzez system rur oraz kanalików. W zależności od rodzaju konstrukcji, a także doboru gatunkowego roślin ich system uprawy może być tradycyjny – glebowy lub bardziej innowacyjny – bezglebowy. W przestrzeniach biurowych, handlowych bądź użyteczności publicznej coraz częstszym rozwiązaniem staje się **hydroponiczna uprawa roślin** polegająca na precyzyjnym systemie doprowadzania wody i substancji odżywczych – do mat, w których rosną rośliny.

Ogród Wertykalny 21,7x30x66,3 cm 249 zł/kpl.

Jakie rośliny wybrać, aby stworzyć idealną zieloną ścianę?

Stworzenie idealnej zielonej ściany jest możliwe, o ile uwzględnimy odpowiedni skład gatunkowy roślin – dobrany na podstawie analizy następujących aspektów środowiska:

- **lokalne warunki klimatyczne:** stanowisko (strony świata); temperatura i wilgotność powietrza. Rośliny uprawiane w pomieszczeniach potrzebują średnio od 10 do 12 godzin światła dziennie, aby ich rozwój przebiegał we właściwy sposób. Dlatego też, przy planowaniu usytuowania wiszącego ogrodu, należy wziąć pod uwagę kierunki stron świata (bardzo dobre warunki do uprawy większości roślin są na wystawie wschodniej oraz zachodniej). W przypadku, gdy ilość docierającego do roślin światła będzie niewystarczająca, warto rozważyć montaż specjalnego doświetlania. Nie tylko będzie ono stymulowało rozwój roślin, ale też doda wartości estetycznych poprzez podświetlanie utworzonej aranżacji. Wertykalne ogrody są specyficznym systemem uprawy, który wymaga od roślin dostosowania się do nowych warunków środowiskowych. Dlatego też, nie zaleca się w tym przypadku stosowania wymagających w uprawie fikusów i roślin cytrusowych.
- **konstrukcja ogrodu wertykalnego:** konstrukcja powinna być dopasowana do składu gatunkowego roślin, pod względem ich formy – a więc w zależności od kompozycji powinna być odpowiednia dla pnączy, epifitów oraz roślin osiagających duże rozmiary (mogących zagłuszać inne z nimi sąsiadujące).
- **zabiegi pielęgnacyjne:** powinny być zaplanowane w taki sposób, aby zapewnić ścianie jak najdłuższą żywotność i zaspokajać zapotrzebowanie roślin na wodę i składniki pokarmowe. Aby jak najbardziej ułatwić pielęgnację roślinnych kompozycji, powinna ona składać się z gatunków, które mają podobny pokrój i siłę wzrostu, a także pochodzą z tych samych stref klimatycznych, więc wykazują to samo zapotrzebowanie na dostęp do światła oraz ilość wody. Dobierając gatunki tropikalne należy mieć na uwadze, że w klimacie umiarkowanym są one przeznaczone jedynie do uprawy w pomieszczeniach. Do wiszących ogrodów sezonowych idealnie sprawdzą się rośliny jednoroczne. Więcej informacji w ostatniej części poradnika „O tym warto pamiętać”.

Tematyczny ogród wertykalny - inspiracje:

- **Zielona sezonowa ściana do uprawy roślin na balkonie bądź tarasie:** taka kompozycja może składać się zarówno z ziół tj. oregano, rozmarynu, bazylii, mięty; roślin owocujących – truskawek i poziomek; warzyw – np. sałaty; ale i ozdobnych z kwiatów o pięknym zapachu jak np. lawenda wąskolistna.
- **Zielona ściana imitująca dżunglę:** sprawdzą się tutaj przeróżne gatunki i odmiany paproci, a także przedstawiciele roślin z rodziny obrazkowatych. Za trójwymiarowy odbiór kompozycji, która będzie sprawiać wrażenie wychodzącej ze ściany odpowiadać będą wszelkiego rodzaju paprocie: **zanokcice**, o dekoracyjnych językowatych liściach w orzeźwiającym zielonym kolorze: *Asplenium antiquum*, *A. osaka*, *A. nidus* i *A. Parvati*; **Nefrolepis** Green Lady o „poszarpanych” liściach; perłą wśród nich będzie **Microsorium Crocodyllus** o nietypowej fakturze liści, odzwierciedlonej w jej nazwie jako „krokodyla”. Poza paprociami, do tej kategorii doskonale będą pasować wszelkiego rodzaju pnącza: **Epipremnum** w odmianie Aureum (o złocistych smugach na liściach) oraz rośliny z rodzaju

Cissus. Konkurującą w wielkości z innymi pnączami może być **Monstera Deliciosa** uwielbiana ze względu na dużych rozmiarów liście z nieregularnymi dziurami. Mniejsza, ale równie ciekawa i wzbogacająca kompozycję będzie **Monstera Adansonii** Monkey. Ozdobne ze względu na wzorzyste liście, to także **Calathea** w odmianach Medallion (ciemne liście z jaśniejszymi okrągłymi wstawkami) lub zielonymi z jasnymi paskami jak w przypadku Orbifolia. Ciekawym uzupełnieniem może być ozdobna z kwitnienia **Bromelia** oraz **Phalaenopsis**. W przypadku storczyków należy pamiętać, że są to epifity (nie uprawiane bezpośrednio w glebie). Egzotyki może również dodać **Ananas**.

1. Paproć Green Lady ASP wys. 30 cm 16,99 zł 2. Monstera Obliqua Monkey Leaf wys. 25 cm 36,99 zł 3. Syngonium Arrow wys. 25 cm 22,99 zł.

Zielona ściana dla początkujących:

Aranżacja z udziałem roślin tropikalnych z pewnością pobudzi zmysły i będzie cieszyła oko. Jest jednak wymagająca w pielęgnacji. Zbliżony efekt można osiągnąć wybierając minimalistyczne rozwiązania poprzez zastosowanie jednego rodzaju roślin. Doskonale sprawdzi się w tej roli **Cladonia rangiferina**, czyli chrobotek reniferowy, który można z powodzeniem wykorzystać do stworzenia zielonych obrazów. Jest dużo łatwiejszy w utrzymaniu, ponieważ wymaga jedynie delikatnego okresowego zwilżenia.

Zielona ściana pozytywnie wpływa na jakość powietrza w pomieszczeniach. Rośliny, które są szczególnie polecane do zadań specjalnych jakim jest oczyszczanie powietrza z zanieczyszczeń to przede wszystkim skrzydłokwiaty, czyli **Spathiphyllum** o lancetowatych wydłużonych liściach i ozdobnych kwiatostanach w przeróżnych odmianach, np. **Bellini** czy **Chopin**. Koloru i ciekawej formy doda **Tradescantia** – trzykrotka, charakteryzująca się szybkim tempem wzrostu, kaskadowym pokrojem i w przypadku odmiany **Purple Passion** ozdobnymi bordowymi liśćmi. Warto również rozważyć dodanie do kompozycji gęsto ulistnionej **Dracaena Compacta**.

1. Frizea Shammon wys. 30 cm 54,99 zł 2. Zroślicha Syngonium Arrow wys. 25 cm 22,99 zł 3. Sindapsus Epipremnum NJoy wys. 20 cm 22,90 zł.

O tym warto pamiętać!

Niezależnie od tego na jaki system zielonej ściany się zdecydujemy, należy odpowiednio o nią dbać. **Zielone ściany to specjalnie zaaranżowane sztuczne systemy do uprawy roślin, dlatego też, wprowadzając projekt w życie, należy pamiętać o tym, aby zapewnić im odpowiednie warunki do rozwoju.** Należy być szczególnie uważnym przez pierwsze tygodnie od posadzenia roślin – jest to czas adaptacji, w którym naturalne może się okazać, że dana roślina się nie przyjmie. Jeżeli będzie taka konieczność, to należy zastąpić ją inną.

Podlewanie – ilość oraz częstotliwość powinna być dostosowana do uprawianych gatunków roślin oraz warunków środowiska – w tym nasłonecznienia, wilgotności i temperatury (dotyczy to zarówno uprawy zewnętrznej, jak i wewnętrznej). Należy unikać nadmiernego zalewania roślin, co może sprzyjać zgniwnięciu korzeni. Zarówno nadmierne zasuszenie, jak i zalanie roślin może doprowadzić do ich zamierania. W przypadku podstawowej konstrukcji wertykalnych ogrodów, która ma wspólny system przepływowy dla wszystkich roślin, to gatunki o mniejszym zapotrzebowaniu na wodę należy umieszczać na górze; w ten sposób woda nie będzie zalegała w ich podłożu i stopniowo będzie spływała do roślin umieszczonych poniżej. Liście roślin tropikalnych, które preferują wyższą wilgotność powietrza, warto od czasu do czasu spryskać wodą.

Nawożenie – jest równie ważne jak podlewanie i należy wykonywać je cyklicznie. Zabieg ten ma na celu dostarczenie roślinom nowej dawki substancji odżywczych i w zależności od systemu uprawy może być dostarczany poprzez automatyczny system, bądź w przypadku prostszych układów – w postaci nawozu o kontrolowanym uwalnianiu, który mieszany jest ze stosowanym substratem glebowym.

Pozostałe zabiegi pielęgnacyjne – każdy system uprawy roślin, który skupia je w niewielkiej odległości od siebie, na ograniczonej powierzchni, wymaga stałej kontroli ich stanu zdrowotnego. Rośliny wykorzystywane do obsadzenia wertykalnej ściany powinny przejść dokładną selekcję: być

w dobrej kondycji, nie mieć oznak chorobowych i śladów obecności szkodników. Wszelkie zaschnięte części roślin należy przycinać i na bieżąco usuwać te, które obumarły, bądź mają widoczne oznaki porażenia przez patogeny lub szkodniki – tak, aby nie stanowiły źródła porażenia dla sąsiadujących z nią roślin. Takie rośliny należy zastępować nowymi, aby wypełnić luki w kompozycji. Równie istotne jak przecieranie liści z kurzu jest wykonywanie cięć pielęgnacyjnych: przekwitniętych kwiatostanów czy zeschniętych pędów.

Wszystkie rośliny i produkty niezbędne do przygotowania zielonej ściany dostępne są w sklepach Leroy Merlin i na www.leroymerlin.pl.

Opracowanie dla Leroy Merlin:

mgr inż. Anna Pińkowska
SGGW w Warszawie
Instytut Nauk Ogrodniczych
Katedra Ochrony Roślin

Link do zdjęć w wysokiej rozdzielczości: <https://we.tl/t-kB5jzVBVFB>

Dodatkowe informacje:

PR_produkt@leroymerlin.pl

www.media.leroymerlin.pl

www.leroymerlin.pl

Źródła:

Stec A. i Słyś D. 2019. Zielone dachy i ściany. Projektowanie, wykonawstwo, użytkowanie. Wydawnictwo i Handel Książkami KaBe

